

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยในบทนี้จะได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้แทนจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 65 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 195 คน หัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 65 คน มีจำนวนทั้งสิ้น 260 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้

$$n = \frac{260}{1+260(0.05)^2}$$

$$n = \frac{260}{1+260(0.0025)}$$

$$n = \frac{260}{1+0.65}$$

$$n = \frac{260}{1.65}$$

$$n = 157.57 \text{ หรือ } 158 \text{ คน}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับเป็นจำนวน 160 คน คือ ผู้แทนจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 40 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 120 คน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 40 คน วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มหลายขั้นตอน

3.2 แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) คือ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียว ร่วมกับการเก็บข้อมูลโดยมีการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านกิจกรรมนักเรียน
- 2) ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน
- 3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ
- 4) ด้านการแนะแนว

ซึ่งมีแบบสำรวจรายการ 2 ระดับ คือ

มี	หมายถึง	มีการดำเนินงาน
ไม่มี	หมายถึง	ไม่มีการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว

ข. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว รวมถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

3.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดขอบเขต และโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านกิจกรรมนักเรียน 2) ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาบุคลิกภาพ และ 4) ด้านการแนะแนว แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะในการแก้ไข

1.3 ร่างแบบสอบถามเพื่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งมีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (พิสนุ พองศรี, 2554: 138) โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุ

คัดเลือกข้อความที่มีดัชนีความสอดคล้องไม่ถึง 0.5 นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อพิจารณาความถูกต้อง

1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .772

1.7 นำแบบสอบถามไปแก้ไขปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์

1.8 ทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านกิจกรรมนักเรียน 2) ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาบุคลิกภาพ และ 4) ด้านการแนะแนว รวมถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

2.3 นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไข แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย 1 ครั้ง

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่จะทำการเก็บข้อมูล

2) ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด นำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

1) ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ในการสัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ นำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิธีการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ก. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ในภาพรวม รายด้านและรายข้อ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยแบ่งช่วงในการแปลความหมาย รายด้านและภาพรวม ดังนี้

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) คือ เป็นการหาสัดส่วนของข้อมูลโดยเปรียบเทียบกับจำนวนร้อย โดยใช้สูตรดังนี้

$$pc = \frac{x}{n} \times 100$$

เมื่อ	pc	แทน	ค่าร้อยละ
	x	แทน	จำนวนของข้อมูลที่ต้องการหาค่า
	n	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด

2) การหาค่าความถี่ (Frequency)

การอภิปรายผลแบบสอบถามเป็นแบบอันตรภาค (Interval Scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2549 : 129) ใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{160 - 1}{5} \end{aligned}$$

หลังจากการคำนวณช่วงระดับความถี่การดังกล่าวแล้วนำค่าที่ได้มาคำนวณเป็นร้อยละและแบ่งระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็น 5 ระดับดังนี้

ร้อยละ	81 – 100	หมายถึง	มากที่สุด
ร้อยละ	61 – 80	หมายถึง	มาก
ร้อยละ	41 – 60	หมายถึง	ปานกลาง
ร้อยละ	21 – 40	หมายถึง	น้อย
ร้อยละ	1 – 20	หมายถึง	น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียน การบริการสวัสดิการนักเรียน การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว โดยใช้สถิติความถี่และร้อยละ

5. วิเคราะห์จากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความคล้ายคลึงกัน

ข. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว รวมถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี แล้วมานำเสนอเชิงบรรยายประกอบในการอภิปรายผล

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)